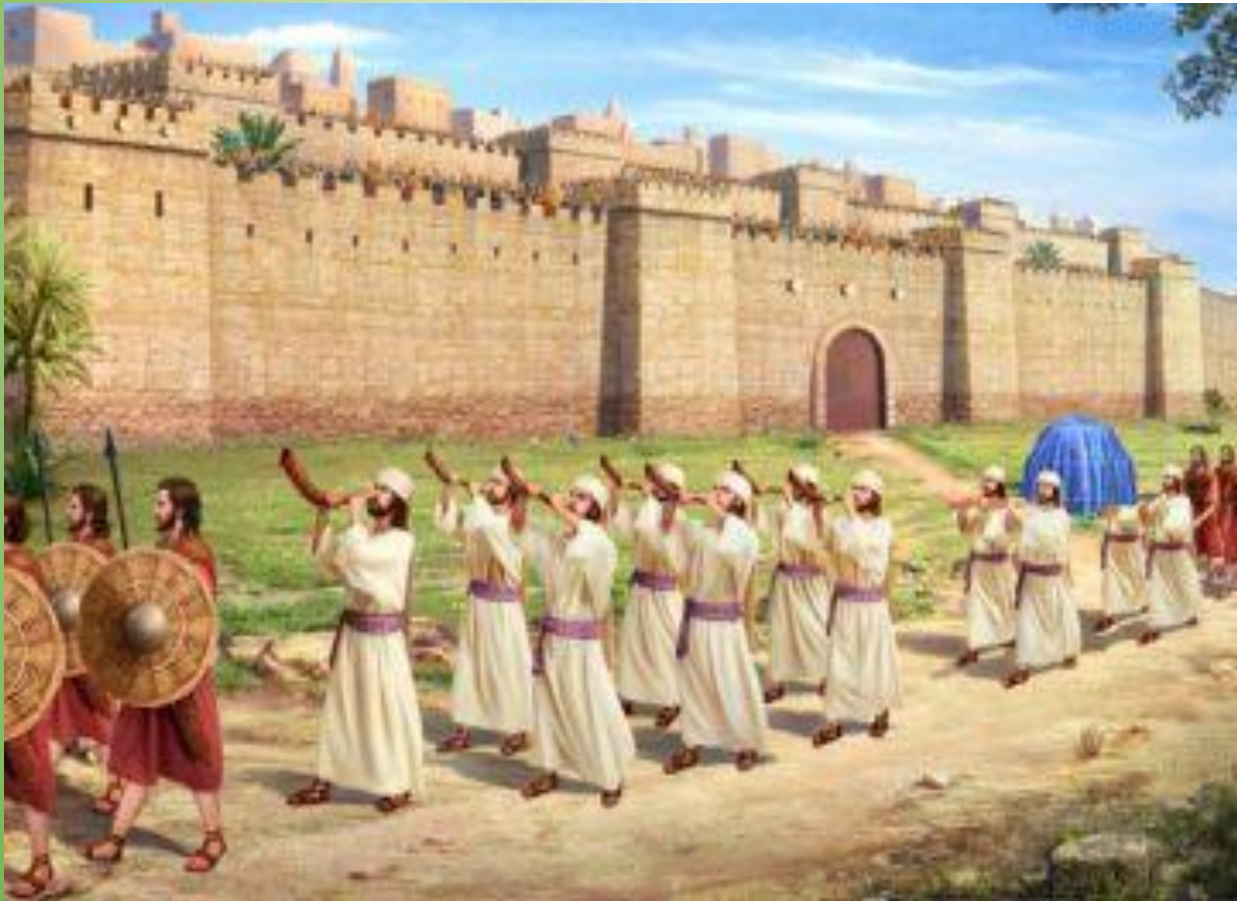

נפילת חומות יריחו

שריפת והחרמת העיר (פרק ו)

ההכנות לכניסה לארץ

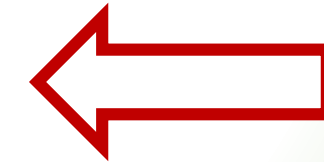
פרקים א-ה

(מינוי יהושע, שני המרגלים ביריחו, נס מעבר הירדן, האבנים במלון, ברית המילה, קורבן הפסח, הפסקת המן, פגישת יהושע עם מלאך ה')

ספר

יהושע

כיבוש הארץ ומלכיה ואירועים נלווים

פרקים ו-יב

והכיבוש הנסי של יריחו, שתי מערכות בכיבוש העי, טקס רהר עיבל והמזבח, תרמית הגבעונים, מלכי הדרום, מלכי צפון

חלוקת הנחלות בארץ

פרקים יג-כ

(הארץ הנשארת, ההגרלות וההתנחלות, ערי המקלט)

אירועים ונאומי סיום

פרקים כא-כד

(מזבח שבנו שניים וחצי השבטים בעבר הירדן, נאומי יהושע, מות יהושע)

לאחר שיהושע שלח מרגלים ליריחו, ולאחר שבני ישראל נכנסו לארץ, כעת ניתן לכבוש את העיר הראשונה: יריחו. הנתון הראשון בו נפתח הסיפור, הוא שיריחו נצורה בחומה מבוצרת היטב: "וְיִרְיָחוֹ סָגְרָת וּמִסְגָּרָתָּא... אֵין יוֹצֵא וְאֵין בָּא".

דברי ה' ליהושע

ה' פונה ליהושע ואומר לו שהוא יתן את יריחו בידם, ומסביר ליהושע כיצד לכבוש את העיר: שבעה כהנים הנושאים שבע שופרות צריכים להקיף את העיר פעם אחת בכל יום, במשך 6 ימים. ביום השביעי, יש להקיף את העיר שבע פעמים ולאחר מכן יש לתקוע בשופר, להריע וחומת העיר תיפול.

צו יהושע לכהנים ולעם

יהושע אוסף את הכהנים ומבהיר את דרך כיבוש העיר כפי שה' ציווה. יהושע מדגיש לעם שיש איסור להריע עד הינתן האות. לאחר הציווי של יהושע, נעשה הסיבוב הראשון סביב העיר.

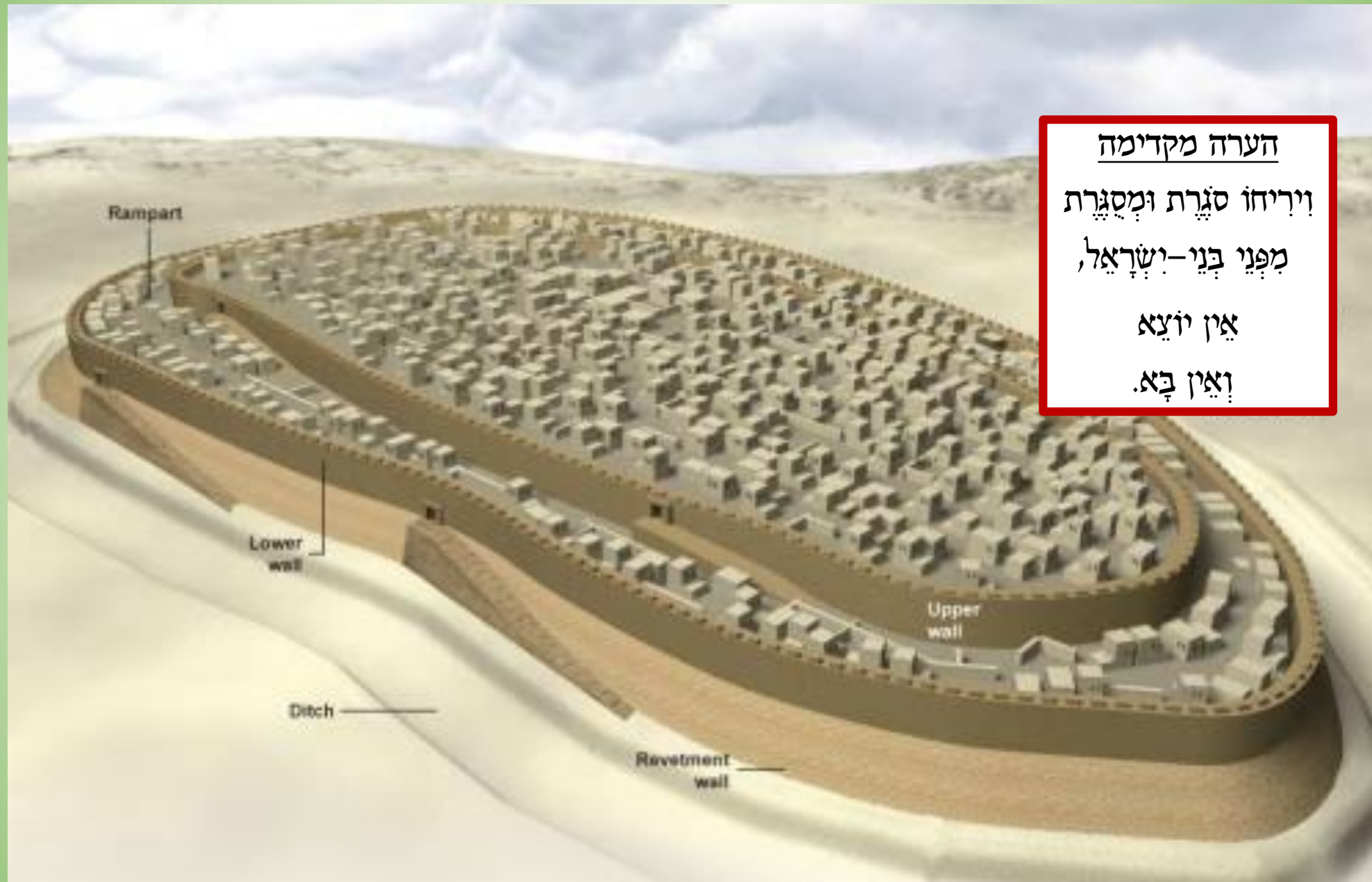
כיבוש העיר

לאחר ההקפה הראשונה, הכתוב חוזר על ההקפה השנייה ומציין "כֹּה עָשׂוּ שִׁשָּׁת יָמִים". כפי שה' ציווה, ביום השביעי הכהנים הקיפו את העיר 7 פעמים, ולאחריה תקעו בשופר ואז יהושע ציווה את העם להריע, האם הריע, וחומת העיר נפלה, הלוחמים עלו איש מול לוחמי יריחו, הרגו את אנשי העיר, לקחו את שללה ושרפוה. שלל העיר הוקדש לה'. כפי שסיכמו עם רחב בפרק ב', היא ומשפחתה ניצלו מפגע והכתוב מעיד שהיא ומשפחתה יושבים בקרב ישראל "עַד הַיּוֹם הַזֶּה".

שבועת יהושע

לאחר כיבוש העיר, יהושע נשבע שארור יהיה מי שיבנה את חומות העיר, עונשו יהיה שבנו הבכור ימות בהנחת יסודות העיר ובנו הצעיר ימות בסיום הבנייה – בהצבת דלתות העיר. הכתוב חותם בפסוק: "וַיְהִי ה' אֶת יְהוֹשֻׁעַ וַיְהִי שְׁמֹעוֹ בְּכָל הָאָרֶץ".

תקעיר פרק ו

הערה מקדימה
ויריחו סגרת ומסגרת
מפני בני-ישראל,
אין יוצא
ואין בא.

הוראות ה' בעניין האופן בו יקיפו את יריחו לפני כיבושה (ב-ה)

החבטחה שיריחו תיכבש (ב)

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-יְהוֹשֻׁעַ: רֵאֵה נָתַתִּי בְיָדְךָ אֶת יְרִיחוֹ וְאֶת מַלְכָּהּ גִּבּוֹרִי-הַחֵיָל (=אנשי יריחו ומלכה הם גיבורי-חיל).

הקפת העיר במשך 6 ימים (ג-ד)

וּסְבֹתָם (=תסובבו, תקיפו) אֶת הָעִיר כָּל אַנְשֵׁי-הַמִּלְחָמָה, הַקִּיף אֶת הָעִיר פַּעַם-אַחַת, כֹּה תַעֲשֶׂה 6 יָמִים.
ו-7 כְּהַנִּים יִשָּׂאוּ 7 שׁוֹפְרוֹת-הַיּוֹבְלִים (יובל = שופר עשוי מקרן איל) לִפְנֵי הָאָרוֹן.

7 הקפות העיר ביום השביעי (ד)

וּבַיּוֹם הַזֶּה - 7 תִּסְבּוּ אֶת הָעִיר 7 פַּעַמִּים, וְהַכְּהֲנִים יִתְקְעוּ בַשּׁוֹפְרוֹת.

לאחר 7 הקפות (ה)

וְהָיָה בַּמִּשְׁךָ בְּקֶרֶן-הַיּוֹבֵל (=בסוף ההקפה השביעית בהאריך קול השופר, מעין תקיעה גדולה) כִּשְׁמַעְכֶּם אֶת קוֹל-הַשּׁוֹפָר:
יִרְיעוּ כָּל הָעָם תְּרוּעָה-גְדוֹלָה (ואז)

וּנְפֹלָה חֹמַת-הָעִיר תַּחֲתֶיהָ, וְעָלוּ הָעָם אִישׁ נִגְדּוֹ (=ויעלו הלוחמים על פרצות החומה וכל איש יילחם מול איש האויב הניצב מולו).

הוראות יהושע בעניין אופן הקפת יריחו לפני כיבושה (ו-ז)

לכהנים

וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נֹון אֶל הַכֹּהֲנִים, וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם:

שָׂאוּ אֶת אֲרוֹן-הַבְּרִית,

וְ- 7 כֹהֲנִים יִשָּׂאוּ 7 שׁוֹפְרוֹת-יוֹבְלִים (=שופרות עשויים מקרני אילים) לִפְנֵי אֲרוֹן-ה'.

לעם (אנשי-המלחמה)

וַיֹּאמֶר אֶל הָעָם: עֲבְרוּ וְסִבּוּ (=סובבו, הקיפו) אֶת הָעִיר.

לחלוץ (לוחמי 2½ השבטים)

וְהַחֲלוֹץ יַעֲבֹר לִפְנֵי אֲרוֹן-ה'.

סדר הקפת העיר

רביעיים
המאסף (עם המלחמה).

שלישנים
ארון-הברית, ע"י כהנים.

שניים
7 כהנים תוקעי שופרות.

ראשונים
החלוץ (לוחמי 2½ השבטים)

תיאור הקפת יריחו במשך שבעה ימים (ח-טז)

ביום הראשון (ח-יא)	ביום השני (יב-יד)	בשאר הימים (יד)	ביום השביעי (טו-טז)
בבוקר	וישכם יהושע בבקר	כזה עשו 6 ימים	ויהי ביום ה' - 7, וישכמו כעלות-השחר
כהנים נושאי הארון	וישאו הכהנים את ארון-ה'		
7 כהנים נושאים 7 שופרות יובלים	ו- 7 הכהנים נושאים 7 שופרות-היובלים לפני ה' הלכים הלוח ונתקעו בשופרות		ויסבו את העיר כמשפט הזה 7 פעמים רק ביום-ההוא סבבו את העיר 7 פעמים
ארון-הברית	וארון ברית-ה' הלך אחריהם		
החלוצ	והחלוצ הלך לפני הכהנים תקעי השופרות		
מאסף (=לוחמי העם)	והמאסף הלך אחרי הארון, הלוח ותקוע בשופרות. ואת העם צוה יהושע לאמר, לא תריעו ולא תשמיעו את קולכם, ולא-יצא מפיכם דבר עד יום אמרי אליכם הריעו, והריעתם !		
סיכום המצב בסוף היום	ויסב ארון-ה' את העיר הקף פעם אחת, ויבאו המחנה, וילינו במחנה.		ויהי בפעם ה- 7 תקעו הכהנים בשופרות ויאמר יהושע אל העם: הריעו ! כי נתן ה' לכם את העיר.

הנחיות יהושע לגבי חרם העיר ולגבי רחב (טז-יט)

1. וְהִיתָה הָעִיר חָרֵם (=שלל העיר יהיה רק של ה'),

היא וְכָל אֲשֶׁר בָּהּ לֹה' (=השלל מוקדש לעורכי עבודת ה', כמו החזקת המשכן וכד') !

2. רק רחב-הַזֹּנָה תַּחֲיָה, היא וְכָל אֲשֶׁר אִתָּה בְּבֵית !

נימוק: כִּי הִחַבְּאַתָּה אֶת הַמַּלְאָכִים אֲשֶׁר שָׁלַחְנוּ

(המלאכים =השליחים =שני המרגלים, ראה בהרחבה פרק ב).

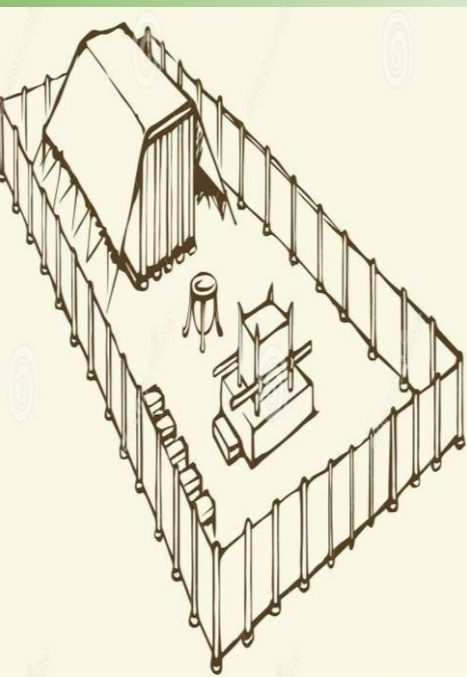
3 וְרַק אַתֶּם שְׁמַרוּ מִן-הַחֵרֶם (=שלל העיר) פֶּן-תַּחֲרִימוּ וּלְקַחְתֶּם מִן-הַחֵרֶם !

(=הישמרו שלא לקחת משלל העיר לעצמכם) ואם תקחו התוצאה תהיה:

וְשַׂמְתֶּם אֶת מַחְנֵה-יִשְׂרָאֵל לְחֵרֶם וְעִבְרְתֶם אוֹתוֹ (=תביאו על מחנה ישראל רעה).

4. וְכָל כֶּסֶף זָהָב וְכָלִי-נְחָשֶׁת וּבִרְזָל, קֹדֶשׁ הוּא לַה',

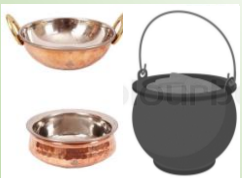
(אל): אוֹצֵר-ה' יָבֹא (=אל המשכן).

כֶּסֶף

זָהָב

וְכָלִי
נְחָשֶׁת וּבִרְזָל

וַיִּרַע הָעָם (כעת הפסוק מפרט את מהלך ההרעה):
וַיִּתְקְעוּ (הכהנים) בַּשּׁוֹפְרוֹת,
וַיְהִי כִשְׁמַע הָעָם אֶת קוֹל-הַשּׁוֹפָר:
וַיִּרְיעוּ הָעָם תְּרוּעָה-גְּדוֹלָה, וַתִּפֹּל הַחוֹמָה תַּחֲתֶיהָ.

נס נפילת החומה לאחר ההרעה

הריגת כל אנשי העיר

וַיַּחְרִימוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּעִיר:
מֵאִישׁ וְעַד-אִשָּׁה, מִנֶּעֶר וְעַד-זָקֵן,
וְעַד שׂוֹר וְשֶׁה וַחֲמֹר, לְפִי-חֶרֶב

הכניסה אל העיר ולכידתה

וַיַּעַל הָעָם הָעִירָה
אִישׁ נֶגְדוֹ

(=עלו הלוחמים על פרעות החומה
וכל איש מישראל נלחם
מול איש אויב הניעב מולו).

וַיִּלְכְּדוּ אֶת הָעִיר !

לאחר כיבוש יריחו

(כב-כו)

הצלת רחב ומשפחתה (כב-נג)

ולשנים האנשים המרגלים את הארץ,
אמר יהושע: באו בית האשה-הזונה,
והוציאו משם את האשה
ואת כל אשר לה, כאשר נשבעתם לה.

ויבאו הנערים המרגלים:
ויציאו את רחב ואת אביה
ואת אמה ואת אחיה
ואת כל אשר לה,
ואת כל משפחותיה הוציאו,
ויניחום מחוץ למחנה-ישראל
(=הוציאו אותם מחוץ למחנה כנראה מחמת טומאת
גוים, עד שיתגירו, יש הסברים נוספים).

בית
רחב

תקוות
השני

החייאת רחב וישיבתה בישראל (כח)

ואת רחב-הזונה
ואת בית-אביה ואת כל אשר לה,
החיה יהושע,
ותשב בקרב ישראל עד היום-הזה.

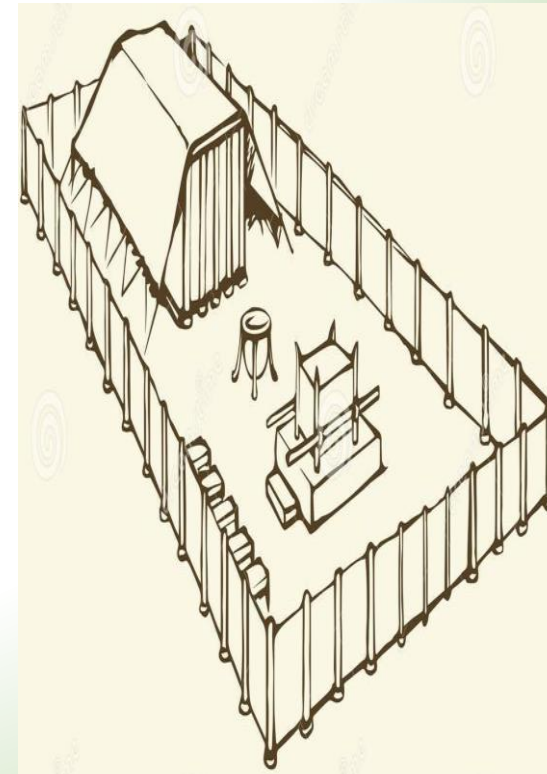
הנימוק להצלתה:

כי החביאה את המלאכים (=שליחים, המרגלים)
אשר שלח יהושע לרגל את יריחו.

שֶׁלֶל הָעִיר מוֹקֵדֶשׁ לֵה' (כד)

רַק הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב
וְכָל־הַנְּחֹשֶׁת וְהַבְּרִזָּל
נָתַנוּ אוֹצֵר בֵּית־ה' (למשכן והחזקתו)

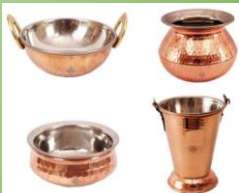
כֶּסֶף

זָהָב

וְכָל־
נְחֹשֶׁת
וּבְרִזָּל

העיר נשרפת (פס' כד)

וְהָעִיר שָׂרְפוֹ בָּאֵשׁ וְכָל אֲשֶׁר בָּהּ !

קללת מי שיבנה את יריחו (כו)

וַיִּשָּׁבַע יְהוֹשֻׁעַ בְּעֵת הַהִיא לֵאמֹר:

קללת הבונה: אָרוּר הָאִישׁ לִפְנֵי ה',

אֲשֶׁר יָקוּם וּבָנָה אֶת הָעִיר-הַזֹּאת, אֶת יְרִיחוֹ.

עונש הבונה: בְּבָכְרוֹ וַיִּסְדְּנָה וּבְעֲעִירוֹ יַעֲזִיב דִּלְתֶיהָ

(=בנו הבכור ימות בעת שיניח את היסודות לבניין העיר, ובנו הצעיר ימות

כשיציבו את דלתות העיר (כלומר כאשר יסיימו לבנות את העיר))

הערה: קללה זו נתקיימה באדם בשם: 'חיאל בית האלי' שבנה אותה

בתקופת המלך אחאב (ראה מלכים-א פרק טז).

הערה: קללה זו נתקיימה באדם בשם: 'חיאל בית האלי' שבנה אותה בתקופת המלך אחאב (ראה מלכים-א פרק טז).

סוף-דבר (פס' כו)

וַיְהִי ה' אֶת יְהוֹשֻׁעַ !

וַיְהִי שָׁמְעוּ בְּכָל-הָאָרֶץ !

שליטת יהושע
באזורי א"י
לאחר
כיבוש יריחו

